

Milieu Centraal

Wereld Toerisme Event, 27 september 2018

Mariken Stolk

Senior Communicatieadviseur

 mariken.stolk@milieucentraal.nl

Hoe motiveer je Nederlanders om een klimaatvriendelijke vakantie te kiezen?

- Milieu Centraal, wie zijn we?
- Klimaatvriendelijke vakantie, wat doen we?
- Psychologie en interventies, wat weten we?

Met dank aan Behaviour Change Group

- Ontwerp je eigen interventie!

Missie

*Milieu Centraal
helpt consumenten
duurzame keuzes te maken*

Praktisch over duurzaam

Milieu Centraal is een voorlichtingsorganisatie

- **Opgericht door de overheid**
(VROM-1998)
- **Onafhankelijke positie**
- **Stichting**
met tri-partite bestuur: overheid,
bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties
- **Wetenschappelijke Raad**
PBL, RIVM, universiteiten
- **~25 medewerkers**
onderzoekers, communicatieadviseurs, online/social

Milieu Centraal wordt goed gevonden

- Website: elke dag 10-15.000 bezoekers
- Vindbaarheid / Googleranking: 8
- Vraagbaak voor journalisten
- Media: rtv, print, online & sociale media
- Samenwerking met bedrijven en organisaties

Webpagina's

milieu centraal Praktisch over duurzaam

Zoeken MENU

Aardgasvrij wonen

Hoe maak je je huis geschikt om te wonen zonder aardgas? Ontdek [welke stappen](#) nodig zijn en bekijk wat het kost en oplevert.

[Lees meer >](#)

Ontdek wat jij kan doen

- Energie besparen
- Milieubewust eten
- Duurzaam vervoer
- Minder afval
- Bewust winkelen
- In en om het huis
- Klimaat en aarde
- Zonnepanelen

Klimaatwijs op vakantie

- Tool is eind januari 2018 gelanceerd
- Primair doel: bewustwording
- Secundair doel: eerste aanzet tot gedragsverandering
- 22.000 bezoekers, 70% doorloopt de tool helemaal
- Komende maanden flinke herziening
- Liefst met zoveel mogelijk partners
- Krachten bundelen?

Klimaatwijs op vakantie: advisering

Advies op Maat: Klimaatwijs op vakantie

[Begin opnieuw](#) ←

De klimaatimpact van jouw vakantie

De totale uitstoot van jouw strandvakantie in Italië met 2 personen voor 7 nachten is 1.650 kg CO₂.

Ter vergelijking: de uitstoot voor het jaarlijkse energiegebruik (gas en stroom) van een gemiddeld huishouden is 4.160 kg CO₂.

De uitstoot van het vervoer naar je vakantiebestemming is 1.350 kg CO₂, dat is 83% van de totale uitstoot van je reis. De rest van de uitstoot komt door de impact van je accommodatie (270 kg) en de activiteiten ter plekke.

In de tabel hieronder zie je de verdeling van de uitstoot over de verschillende onderdelen van je vakantie.

Onderdeel vakantie	Uitstoot in kg CO ₂	Uitstoot in percentage
Vervoer	1.350	83
Accommodatie	270	16
Activiteiten	30	1

Klimaatvriendelijkere keuzes

Wist je dat je de CO₂ uitstoot van jouw strandvakantie in Italië kunt verlagen door te kiezen voor een bestemming dichterbij huis? Zo stoot een strandvakantie in Zuid-Frankrijk met 2 personen 450 kg CO₂ uit, dat is minder dan de uitstoot van jouw vakantie.

Klimaatwijs op vakantie – media aandacht

Je wilt graag op vakantie naar een ver land, maar je vindt het milieu ook belangrijk. Die tegenstelling zal de meesten van ons niet vreemd zijn. Toch lijkt de eerste gedachte vaak te winnen, want we vliegen er met z'n allen op los. Hoe werkt dat in ons hoofd?

Quiz klimaat & vakantie

Hoeveel CO2 equivalenten stoot een retourvlucht naar Bali uit?

- 700 kg
- 1.700 kg
- 3.700 kg

Quiz klimaat & vakantie

Waarmee is dat te vergelijken?

(op basis van een gemiddeld huishouden)

- Een jaar lang de was doen
- Een jaar lang energieverbruik
- Een jaar lang autorijden

Gedragsinzichten klimaatvriendelijke vakantie

- **Waarom is klimaatvriendelijke vakantie nodig?**
  - Klimaatimpact van vliegen is hoog
  - Nederlanders gaan veel en vaak op vakantie naar buitenland
- **Hoe kansrijk is het om Nederlanders te motiveren tot klimaatvriendelijke vakantie?**
  - Wat in regel niet werkt: inperken van keuzevrijheid
  - Wat in regel wel werkt: mensen aanspreken op autonome drijfveren , bv. behoefte aan avontuur of gevoel van vrijheid

Gedragsinzichten klimaatvriendelijke vakantie

- **Welke doelgedraging kies je?**
Pas als je weet welke drijfveren de concrete gedraging voorspellen, kun je hier gericht op inspelen en het gedrag effectief veranderen.
- **Doelgedragingen voor klimaatvriendelijke vakantie hebben betrekking op diverse vakantie aspecten**
  - Vervoer
  - Bestemming
  - Accommodatie
  - Type vakantie
  - Activiteiten

Gedragsinzichten klimaatvriendelijke vakantie

Welke doelgedragingen hebben fors impact op het klimaat?

- Reizen met de trein of bus
- Dichter bij huis op vakantie
- Minder vaak op vakantie
- Diverse activiteiten mijden (cruise, jetski etc.)

Klimaatvriendelijke vakantie

Is gedrag de enige factor van belang?

NEE!

Gedragsinzichten reizen per trein

Vervoer: keuze voor de trein, belangrijke motieven

- Wens om milieuvriendelijk te reizen
- Tijdens reis van omgeving genieten
- Reis voelt meer als onderdeel van de vakantie
- Je ziet de afstand aan je voorbij glijden

Gedragsinzichten reizen per trein

Vervoer: keuze voor de trein, belangrijke weerstanden

- Mensen zijn het gewend om met het vliegtuig te reizen
- Het kost minder moeite om een vliegreis te boeken
- Mensen denken dat het goedkoper is om te vliegen
- Subjectieve bereikbaarheid is groter met het vliegtuig dan met de trein

Voorbeelden van interventies

Ladies and gentlemen, welcome aboard! Un-fasten your seatbelts... waar ga jij heen deze zomer?

Nieuws & info

FOR SEASON TWO!

We want you... for season 2!

Verander de wereld, begin bij jezelf! De eerste editie van Zomer Zonder Vliegen hebben we opgezet met een zeer kleine groep enthousiastelingen. We dromen van een tweede seizoen, maar dat kunnen we niet alleen! Heb je interesse om mee te werken aan het vervolg van Zomer Zonder Vliegen? Laat via dit formulier weten dat je [...lees meer](#)

Inspiratie & Verhalen

De magie van de veerboot (2)

Het was een kille, grijze herfstdag, de tweede dag van een weekend fietsen in Nederland. De distans valt snel, de temperatuur gaat gevoelig omhoog en het begint te regenen. Het was een fantastisch weekend geweest - een groots avontuur in pocketformaat. Op het jaagspad langs het kanaal naar Vissongen ben ik helemaal alleen. De diepblauwe [...lees meer](#)

Opinie

Uit onverwachte hoek

We kregen een mail van Stefaan. Hij vliegt de wereld rond en daar heeft hij het steeds moeilijker mee. Onder collega's voelt Stefaan zich met zijn groene gedachtegoed eerder een outsider en ook zijn werkgever is vermoedelijk niet echt fan van zijn mening, daarom houden we zijn bijdrage anoniem. Zomer Zonder Vliegen gaat undercover - [...lees meer](#)

Environment

Zomer Zonder Vliegen

Als 18g mensen deze zomer (21 juni - 21 september) niet vliegen, dan besparen we met zijn allen 1 vliegtuig aan CO2.

Done	18g	20g
To go	Target	Participants

PROJECT IS FINISHED

Werp Blue Monday van je af met Interrail

♥ ADD TO WISH LIST

Voor velen is januari de minst favoriete maand van het jaar. De feestelijke periode is geëindigd, het weer is over het algemeen vieselijk en er ligt een heel jaar voor je om je nieuwjaarsvoornemens in te laten mislukken (als ze niet al mislukt zijn). We begripen je, maar luister, we hebben alle inspiratie die je nodig hebt om die januari-blues van je af te werpen.

WIE WIL VOOR JE REIS?

SPOORADISCH

2 PERSONEN
 24 MEI 2018

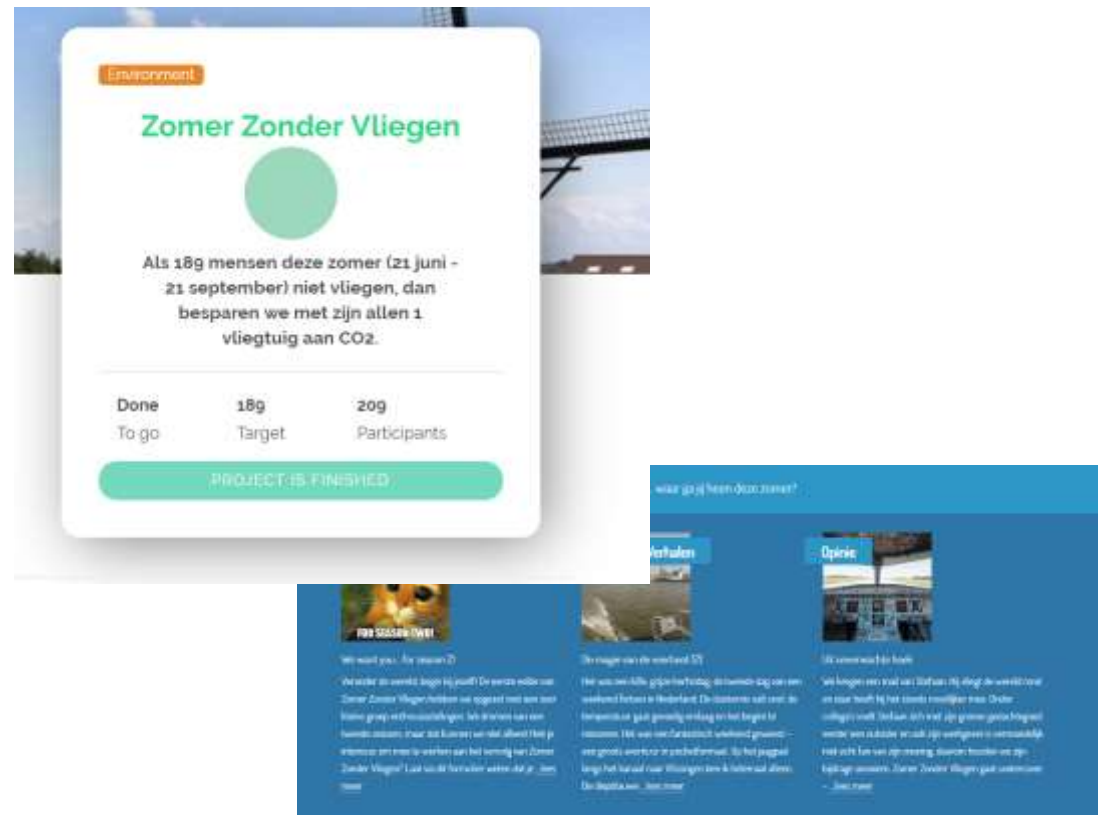
Dit komt bijna nooit voor: samen met Interrail geven we jou de kans om de treinrit van je leven te maken. Vlieg naar een Europese stad en reis terug via het spoor. Aan jou de keuze hoeveel tussenstops je maakt. Zet jezelf schrap voor een interreël avontuur.

0	7	1	1	3	3	1	1
DAGEN		UUR		MINUTEN		SECONDEN	

Psychologie achter interventie

Crowd act Zomer zonder vliegen: doel van het initiatief was om 189 mensen bewust niet met het vliegtuig te laten reizen. Dit getal is gekozen, omdat het gelijkstaat aan de CO2-uitstoot van 1 vliegtuig.

- >> Publieke commitment
- >> Sociale bewijskracht
- >> Informatie geven

Psychologie achter interventie

Blue Monday actie: 10% korting op zomervakantie, tijdelijke actie in januari. Eurail verkocht wereldwijd bijna 4.000 passen in 6 dagen tijd. Dit is ongeveer 3,5 keer zo veel als dezelfde periode vorig jaar.

>>Schaarste creëren (tijdelijke actie)

>>Korting geven

>>Inspelen op specifiek moment

Werp Blue Monday van je af met Interrail

♥ ADD TO WISH LIST

Voor velen is januari de minst favoriete maand van het jaar. De feestelijke periode is geëindigd, het weer is over het algemeen vreselijk en er ligt een heel jaar voor je om je nieuwjaarsvoornemens in te laten mislukken (als ze niet al mislukt zijn). We begrijpen je, maar luister: we hebben alle inspiratie die je nodig hebt om die januari-blues van je af te werpen.

Psychologie achter interventie

Spooradisch: (vlieg)vakantie aanbieder Srprs.me werkte in een tijdelijke actie samen met Interrail. Mensen konden zich aanmelden voor een Srprs.me vakantie, waarbij ze naar een Europese stad vliegen en met de trein weer terug gaan

>>Schaarste

>>Inspelen op nieuwsgierigheid

>>Inspelen op gewoontegedrag

>>Bieden van kleine, haalbare doelen

>>Verzoek voor in de toekomst

THEMA VAN DE MAAND

SPOORADISCH

MET WIE? 2 PERSONEN

WANNEER? 24 MEI 2018

CHECK PRIJZEN

Dit komt bijna nooit voor: samen met Interrail geven we jou de kans om de treinrit van je leven te maken. Vlieg naar een Europese stad en reis terug via het spoor. Aan jou de keuze hoeveel tussenstops je maakt. Zet jezelf schrap voor een interreëel avontuur.

07:11:33:11

DAGEN UUR MINUTEN SECONDEN

Psychologie achter interventie

Er zijn ook don'ts te halen uit de interventies

- >>Pas op met het geven van negatieve informatie over vliegen
- >>Wees volledig: geef bijvoorbeeld niet alleen advies om met de trein te reizen. Laat ook zien hoe het werkt.
- >>Benadruk het ongewenste gedrag niet ('vlieg niet naar Thailand')

Ontwerp je eigen interventie

Hoe zet je mensen aan tot klimaatvriendelijker vakanties?

Bedenk een interventie en richt deze op je doelgroep. Drie gewenste doelgedragingen:

1. Dichterbij huis
2. Met trein of bus
3. Minder vaak op vakantie

Terugkoppeling

Hoe zet je mensen aan tot klimaatvriendelijker vakanties?

Wat inspiratie

<https://nos.nl/artikel/2251533-gaan-we-ooit-door-heel-europa-met-de-trein-in-plaats-van-het-vliegtuig.html>

Dank voor uw aandacht!

Voor vragen en opvragen Consumer Insights:

mariken.stolk@milieucentraal.nl - 030 2305094 / 06 83 57 36 29